

[Anden Næstformand.]

Første Behandling af:

Forslag til Lov om Folkeskolen.

Mødet hævet Kl. 15³⁰.

54de Møde.

Onsdag den 13. Januar Kl. 13.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Folkeskolen.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3009; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 1845).

Sagen sattes til Forhandling.

Haugberg: Interesse for Skolen og særlig for Folkeskolen vil altid være til Stede i et Kultursamfund. Denne Interesse er selvfølgelig ikke lige stærk og levende til alle Tider, men det kan sikkert siges, at den har været særlig stærk siden Aarhundredskiftet baade her hjemme og i andre Lande. Resultater af denne Interesse er heller ikke udeblevet. I England, Frankrig, Tyskland, Sverige og flere Lande er der i de senere Aar gennemført mange betydelige Love om Folkeskolen. Ogsaa her hjemme har Interessen givet sig Udslag. Jeg tænker her paa Seminarieloven, Loven om Skolens Styrelse og Tilsyn, Lovene om Husholdningsskoler, Aftenskoler og Ungdomsskoler og de nu i Aar øgede Bevillinger til den folkelige Ungdomsundervisning. Alt dette er jo Resultat af en levende Interesse for Folkeskolen og for den folkelige Undervisning i det hele taget.

Den stærke Interesse, Spørgsmaalet om Folkeskolen vækker, er jo nem at forstaa. Det drejer sig nemlig her om en udpræget Folkesag, om en Sag, der praktisk talt angaar alle. Det er nu fjerde Gang, der i dette høje Ting fremsættes Forslag om Folkeskolen. Sagen er ikke blot gennem-

debatteret her i Salen, men har været til Forhandling i en lang Række Udvalgs-møder. Mange Repræsentanter for Foreninger og Sammenslutninger har flere Gange haft Lejlighed til over for Udvalgene at fremsætte deres Synspunkter og Meninger angaaende Folkeskolespørgsmaalet, og det siger da sig selv, at det oprindelige Forslag under disse Behandlinger og Drøftelser har gennemgaaet mange Forandringer. Skønt en Del af disse Forandringer ingeniunde dækker mit Partis principielle Standpunkter, har vi dog fra vor Side bøjet os og er gaaet med, særlig ud fra den Betragtning, at det her i ganske særlig Grad drejer sig om en Folkesag, og at det derfor er overmaade ønskeligt, at dette Spørgsmaal bliver løst paa det bredest mulige Grundlag, eller, hvad der vil sige det samme, at Forslaget bliver vedtaget med de flest mulige Stemmer.

Forslaget, som det foreligger nu, bestaar af 65 Paragraffer, og det er delt i 5 Afsnit. Det første Afsnit bærer Overskriften: Folkeskolens Begreb. Begrebet „Folkeskolen“ er her defineret som den kommunale Skole for Børn i den undervisningspligtige Alder — Definitionen maa ses i Relation til Grundlovens § 83. Til denne offentlige Folkeskole og Børneskole kan der være knyttet Mellem-skoler. Skolens Formaal er at fremme og udvikle Børnenes Anlæg og Evner, at styrke deres Karakter og give dem nyttige Kundskaber. Det var maaske et Spørgsmaal, om ikke §§ 15 og 38 burde stryges og optages netop her i Formaaalsparagraffen, saaledes at det her straks sloges fast, at der bør lægges mest mulig Vægt paa Børnenes Selvvirksomhed. Endvidere staar der i § 1, at Kristendomsundervisningen skal være i Overensstemmelse med den evangelisk-lutherske Lære. Da Religionsundervisningen særlig behandles i andet Afsnit, skal jeg under Omtalen af dette Afsnit sige et Par Ord om vor Stilling dertil.

Det andet Afsnit har til Overskrift: Folkeskolens Ordning, og det bestaar af 29 Paragraffer, nemlig §§ 2—30. For Købstadskolerne bliver der to Ordninger at vælge imellem, men saaledes, at man i samme Købstad kun kan vælge den ene Ordning. Man kan i en Købstad have en 4-aarig Grundskole og en 3-aarig Hovedskole — det er den ene Form —, eller man kan have en 4-aarig Grundskole og en 4-aarig Mellem-skole knyttet dertil — det er den anden Form. Paa Landet kan Folkeskolen være en udelt Skole med Klasser i Forhold til Børnetallet, men er der mere end 4 Klasser i en Landsbysskole, skal Skolen deles, saaledes at der bliver en 3-aarig Forskole og en